

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM HÀ NỘI**

LÊ THỊ THU HÀ

**GIÁO DỤC KỸ NĂNG RA QUYẾT ĐỊNH
CHO SINH VIÊN ĐẠI HỌC**

**Chuyên ngành: Lý luận và lịch sử Giáo dục
Mã số: 62.14.01.02**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ GIÁO DỤC HỌC

**Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Nguyễn Thanh Bình
PGS.TS Phan Thanh Long**

HÀ NỘI - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận án là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận án

Lê Thị Thu Hà

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
MỤC LỤC.....	ii
BẢNG KÝ HIỆU CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG.....	vii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ.....	x
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của vấn đề nghiên cứu.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Phương pháp nghiên cứu.....	3
7. Giới hạn phạm vi nghiên cứu.....	4
8. Đóng góp mới của luận án	5
9. Các luận điểm cần bảo vệ.....	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ GIÁO DỤC KỸ NĂNG RA QUYẾT	
ĐỊNH CHO SINH VIÊN ĐẠI HỌC	6
1.1. Tổng quan lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Các công trình nghiên cứu ở nước ngoài.....	6
1.1.2. Các công trình nghiên cứu ở trong nước	9
1.2. Các khái niệm công cụ	11
1.2.1. Kỹ năng.....	11
1.2.2. Kỹ năng sống	13
1.2.3. Kỹ năng ra quyết định.....	16
1.2.4. Giáo dục kỹ năng ra quyết định.....	24
1.3. Quá trình giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	25
1.3.1. Sự tất yếu phải giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	25
1.3.2. Mục tiêu giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	28

1.3.3. Nội dung giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	29
1.3.4. Nguyên tắc giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	32
1.3.5. Phương pháp giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	33
1.3.6. Các con đường giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên đại học	37
1.3.7. Quy trình giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	39
1.3.8. Đánh giá trình độ kỹ năng ra quyết định của sinh viên	39
1.3.9. Các lực lượng tham gia giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	40
1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	43
1.4.1. Ảnh hưởng của yếu tố khách quan	44
1.4.2. Ảnh hưởng của yếu tố chủ quan	45
Kết luận chương 1	46
Chương 2: THỰC TRẠNG GIÁO DỤC KỸ NĂNG RA QUYẾT ĐỊNH CHO SINH VIÊN TRONG CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC HIỆN NAY	48
2.1. Mục tiêu, nội dung, đối tượng và phương pháp khảo sát.....	48
2.1.1. Mục tiêu khảo sát.....	48
2.1.2. Nội dung khảo sát	48
2.1.3. Đối tượng, địa bàn khảo sát	48
2.1.4. Phương pháp khảo sát.....	48
2.2. Phân tích kết quả nghiên cứu thực trạng nhận thức kỹ năng ra quyết định và giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	50
2.2.1. Nhận thức của cán bộ quản lý, giảng viên và sinh viên về tầm quan trọng của giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	50
2.2.2. Nhận thức của CBQL, giảng viên và sinh viên về ý nghĩa của kỹ năng ra quyết định đối với cuộc sống cá nhân.....	54
2.2.3. Quan niệm của CBQL, giảng viên và sinh viên về kỹ năng ra quyết định	55
2.3. Thực trạng kỹ năng ra quyết định của sinh viên	56
2.3.1. Thực trạng về những vấn đề sinh viên thấy khó khăn khi ra quyết định.....	57
2.3.2. Thái độ của sinh viên khi ra quyết định để giải quyết các vấn đề trong cuộc sống	61
2.3.3. Thực trạng về cách ra quyết định của sinh viên	66

2.3.4. Các bước ra quyết định của sinh viên.....	71
2.3.5. Nhu cầu được giáo dục kỹ năng ra quyết định của sinh viên	77
2.4. Thực trạng giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên ở trường đại học.....	79
2.4.1. Đánh giá của CBQL, giảng viên và sinh viên về mức độ giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	80
2.4.2. Các hình thức giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	81
2.4.3. Kết quả giáo dục kỹ năng ra quyết định cho SV	82
2.4.4. Các lực lượng tham gia giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên.....	83
2.4.5. Đánh giá mức độ hài lòng đối với quá trình giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	84
2.5. Những yếu tố ảnh hưởng đến kỹ năng ra quyết định của sinh viên.....	85
2.5.1. Ảnh hưởng của yếu tố khách quan	86
2.5.2. Ảnh hưởng của yếu tố chủ quan	87
2.6. Thực trạng những khó khăn khi giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên.....	88
2.6.1. Ý kiến của CBQL và giảng viên.....	88
2.6.2. Ý kiến của sinh viên	89
Kết luận chương 2	90
Chương 3: BIỆN PHÁP GIÁO DỤC KỸ NĂNG RA QUYẾT ĐỊNH CHO SINH VIÊN.....	91
3.1. Các nguyên tắc giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	91
3.1.1. Đảm bảo tiếp cận đồng bộ các con đường giáo dục	91
3.1.2. Bảo đảm phù hợp với nhu cầu, nguyện vọng và đặc điểm của sinh viên	91
3.1.3. Đảm bảo nguyên tắc giáo dục qua trải nghiệm, vận dụng kỹ năng ra quyết định trong các tình huống của cuộc sống.....	91
3.1.4. Đảm bảo nguyên tắc hoạt động và cùng tham gia của sinh viên.....	92
3.2. Biện pháp giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên.....	92
3.2.1. Giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên thông qua các hoạt động GDNGLL.....	92

3.2.2. Giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên thông qua học học phần bắt buộc/ tự chọn, chuyên đề về giáo dục kỹ năng sống hoặc kỹ năng mềm	103
3.2.3. Giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên thông qua lồng ghép, tích hợp vào các môn học	105
3.2.4. Giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên thông qua tham vấn.....	108
3.3. Các điều kiện đảm bảo giáo dục kỹ năng ra quyết định đạt hiệu quả	112
3.3.1. Công tác chỉ đạo	112
3.3.2. Giảng viên.....	112
3.3.3. Sinh viên	112
3.3.4. Thời gian.....	113
3.3.5. Cơ sở vật chất, tài chính	113
3.4. Thực nghiệm sư phạm	113
3.4.1. Khái quát chung về quá trình thực nghiệm.....	113
3.4.2. Tiêu chí và thang đánh giá.....	116
3.5. Kết quả thực nghiệm tác động	117
3.5.1. Kết quả thực nghiệm tác động lần 1	117
3.5.2. Kết quả thực nghiệm tác động lần thứ hai	131
3.5.3. Đánh giá chung về kết quả thực nghiệm	142
3.6. Nghiên cứu trường hợp điển hình	143
3.6.1. Trường hợp thứ nhất	143
3.6.2. Trường hợp thứ hai	144
3.6.3. Trường hợp thứ ba	146
Kết luận chương 3	147
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	148
DANH MỤC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC ĐÃ CÔNG BỐ	151
TÀI LIỆU THAM KHẢO	152
PHỤ LỤC	1PL

BẢNG KÝ HIỆU CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CBQL	Cán bộ quản lý
CĐSP	Cao đẳng Sư phạm
CLB	Câu lạc bộ
CVHT	Cố vấn học tập
ĐHSP	Đại học Sư phạm
ĐC	Đối chứng
ĐH	Đại học
GV	Giảng viên
GVCN	Giáo viên chủ nhiệm
GDNGLL	Giáo dục ngoài giờ lên lớp
KNM	Kỹ năng mềm
KNS	Kỹ năng sống
KTDH	Kỹ thuật dạy học
Nxb	Nhà xuất bản
PPDH	Phương pháp dạy học
SV	Sinh viên
THCS	Trung học cơ sở
TĐ	Tác động
TN	Thực nghiệm

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1a.	Tầm quan trọng của việc giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên	51
Bảng 2.1b.	So sánh nhận thức của sinh viên năm đầu và sinh viên năm cuối về tầm quan trọng của giáo dục kỹ năng ra quyết định	52
Bảng 2.1c.	So sánh nhận thức của sinh viên theo giới tính về tầm quan trọng của giáo dục kỹ năng ra quyết định	53
Bảng 2.2.	Nhận thức của CBQL, giảng viên và sinh viên về ý nghĩa của kỹ năng ra quyết định đối với cá nhân	54
Bảng 2.3.	CBQL, giảng viên và sinh viên hiểu về kỹ năng ra quyết định	56
Bảng 2.4a.	Những vấn đề sinh viên thấy khó khăn khi ra quyết định	57
Bảng 2.4b.	So sánh theo giới tính của sinh viên về những vấn đề họ thấy khó khi ra quyết định	59
Bảng 2.4c.	So sánh ý kiến của sinh viên năm đầu với sinh viên năm cuối về những vấn đề thấy khó khi ra quyết định	60
Bảng 2.5a:	Ý kiến CBQL, GV đánh giá về thái độ của sinh viên khi ra quyết định các vấn đề trong cuộc sống	61
Bảng 2.5b:	Sinh viên tự đánh giá thái độ ra quyết định của họ về các vấn đề trong cuộc sống	63
Bảng 2.5c.	So sánh sinh viên theo giới tính về thái độ trong việc ra quyết định để giải quyết các vấn đề trong cuộc sống	64
Bảng 2.5d.	So sánh sinh viên năm đầu và năm cuối về thái độ trong việc ra quyết định để giải quyết các vấn đề trong cuộc sống	65
Bảng 2.6a:	Ý kiến của CBQL và giảng viên về cách ra quyết định của sinh viên	67
Bảng 2.6b:	Ý kiến của sinh viên về cách ra quyết định của bản thân	68
Bảng 2.6c.	So sánh theo giới tính về cách ra quyết định của sinh viên	69
Bảng 2.6d.	So sánh cách ra quyết định của sinh viên năm đầu với sinh viên năm cuối	70
Bảng 2.7a:	Ý kiến của CBQL và giảng viên đánh giá sinh viên thực hiện các bước ra quyết định khi giải quyết vấn đề	71

Bảng 2.7b:	Ý kiến của sinh viên đánh giá việc thực hiện các bước ra quyết định khi giải quyết vấn đề của bản thân.....	72
Bảng 2.7c:	Thứ tự các bước ra quyết định của sinh viên.....	73
Bảng 2.7d:	So sánh nam, nữ sinh viên về việc thực hiện các bước ra quyết định khi giải quyết vấn đề.....	74
Bảng 2.7e:	Nam, nữ sinh viên đánh giá thứ tự các bước ra quyết định của sinh viên.....	75
Bảng 2.7g:	So sánh sinh viên năm đầu với sinh viên năm cuối về việc thực hiện các bước ra quyết định khi giải quyết vấn đề.....	76
Bảng 2.7h:	Sinh viên năm đầu và năm cuối đánh giá thứ tự các bước ra quyết định.....	77
Bảng 2.8:	Nhu cầu được giáo dục kỹ năng ra quyết định của sinh viên.....	77
Bảng 2.9:	Những vấn đề sinh viên có nhu cầu được giáo dục kỹ năng ra quyết định.....	78
Bảng 2.10:	CBQL, giảng viên và sinh viên đánh giá về mức độ giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên.....	80
Bảng 2.11:	Các hình thức giáo dục kỹ năng ra quyết định cho SV.....	81
Bảng 2.12:	Kết quả sau những buổi được tham gia các hình thức giáo dục kỹ năng ra quyết định của sinh viên.....	82
Bảng 2.13:	Các lực lượng tham gia giáo dục kỹ năng ra quyết định cho SV.....	83
Bảng 2.14:	Mức độ hài lòng của CBQL, giảng viên và sinh viên về việc giáo dục kỹ năng ra quyết định cho sinh viên.....	84
Bảng 2.15:	Các yếu tố ảnh hưởng đến kỹ năng ra quyết định của sinh viên.....	85
Bảng 2.16:	Những khó khăn trong giáo dục kỹ năng sống cũng như kỹ năng ra quyết định cho sinh viên.....	88
Bảng 3.1a:	Kết quả đo nhận thức nhóm thực nghiệm trước tác động.....	118
Bảng 3.1b:	Kết quả đo nhận thức nhóm thực nghiệm sau tác động.....	118
Bảng 3.2a:	Kết quả đo nhận thức tương ứng thời gian trước tác động của nhóm ĐC.....	120
Bảng 3.2b:	Kết quả đo nhận thức tương ứng thời gian sau tác động của nhóm ĐC.....	121
Bảng 3.3a:	Kết quả đo thái độ nhóm thực nghiệm trước tác động.....	122

Bảng 3.3b.	Kết quả đo về thái độ của nhóm thực nghiệm sau tác động	123
Bảng 3.4a.	Kết quả đo thái độ của nhóm đối chứng tương ứng thời gian trước tác động	124
Bảng 3.4b.	Kết quả đo thái độ nhóm đối chứng tương ứng thời gian sau tác động	125
Bảng 3.5a.	Kết quả đo hành vi của nhóm thực nghiệm trước tác động	126
Bảng 3.5b.	Kết quả đo hành vi của nhóm thực nghiệm sau tác động	127
Bảng 3.6a.	Kết quả đo hành vi của nhóm đối chứng thời gian tương ứng trước tác động	128
Bảng 3.6b.	Kết quả đo hành vi của nhóm đối chứng tương ứng thời gian sau tác động.....	129
Bảng 3.7a.	Kết quả đo nhận thức nhóm thực nghiệm trước tác động.....	132
Bảng 3.7b.	Kết quả đo nhận thức nhóm thực nghiệm sau tác động.....	132
Bảng 3.8a:	Kết quả đo nhận thức nhóm đối chứng tương ứng thời gian trước thực nghiệm tác động	133
Bảng 3.8b:	Kết quả đo nhận thức nhóm đối chứng tương ứng thời gian sau thực nghiệm tác động.....	134
Bảng 3.9a.	Kết quả đo thái độ nhóm thực nghiệm trước tác động.....	135
Bảng 3.9b.	Kết quả đo thái độ nhóm thực nghiệm sau tác động.....	136
Bảng 3.10a.	Kết quả đo thái độ nhóm đối chứng tương ứng thời gian trước tác động	137
Bảng 3.10b.	Kết quả đo thái độ nhóm đối chứng tương ứng thời gian sau tác động.....	137
Bảng 3.11a.	Kết quả đo hành vi nhóm thực nghiệm trước tác động.....	139
Bảng 3.11b.	Kết quả đo hành vi nhóm thực nghiệm sau tác động.....	139
Bảng 3.12a.	Kết quả đo hành vi nhóm đối chứng tương ứng thời gian trước tác động	140
Bảng 3.12b.	Kết quả đo hành vi nhóm đối chứng tương ứng thời gian sau tác động.....	141